

SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige

Standarden utarbetad av

SIS STANDARDISERINGSGRUPP

SVENSK STANDARD SS 03 09 10

Första giltighetsdag

Utgåva

Sida

1982 - 11 - 15

1

1 (15)

SIS FASTSTÄLLER OCH UTGER SVENSK STANDARD SAMT SÄLJER NATIONELLA OCH INTERNATIONELLA STANDARDPUBLIKATIONER ©

Dokumentation – Publicering – Ordlista

Documentation – Publishing – Vocabulary

Innehåll

- 0 Orientering
- 1 Omfattning och tillämpning
- 2 Referenser
- 3 Systematisk översikt
- 4 Termer och definitioner i alfabetisk ordning
- 5 Engelsk-svensk alfabetisk termlista

0 Orientering

Denna standard behandlar ett antal begrepp och termer som förekommer inom författar- och publiceringsverksamhet, bokutgivning, bokhandel och biblioteksområdet. Vissa termer är av central betydelse för ämnesområdet och för fortsatt standardiseringsarbete.

Urvalet av termer i standarden har påverkats av terminologiarbetet inom ISO/TC 46 Documentation och av aktuella standardiseringsprojekt inom dokumentationsområdet.

1 Omfattning och tillämpning

Standarden omfattar i första hand termer för grafiskt framställda publikationer med papper eller som text- och bildbärande medium.

Några termer har hämtats från svensk lagtext. Exempel härpå är *periodisk skrift* och *utgivning*.

2 Referenser

Följande standarder nämns i denna standard men är inte nödvändiga för dess tillämpning.

- SIS 01 47 11 Formatserier A–G
- SIS 03 53 10 Reprografi. Terminologi
- SIS 23 63 15 Arkformat för bokproduktion
- SIS 61 30 01 Blankett- och dokumentteknik. Terminologi
- SS 62 15 09 Dokumentation – Internationellt standardnummer för böcker (ISBN)
- SIS 62 80 10 Arkivteknik. Terminologi
- SIS 66 70 01 Bokbinderiteknik. Terminologi

3 Systematisk översikt

I denna översikt återfinns de flesta av termerna i den alfabetiskt ordnade definitionsdelen. Syftet är att i möjligaste mån ge en bild av termernas begreppsmässiga samband.

- 3.1 Upphovsman, utgivare
 - upphovsman
 - upphovsrätt
 - författare
 - utgivare
 - förlag

UDK 001.4:05

Prefixet SS införs som beteckning för svensk standard utgiven 1978-01-01 och senare. Vid revidering av äldre standarder ersätter SS prefixen SEN, SIS och SMS. Den numeriska delen behålls i regel oförändrad. Standard utarbetad av SEK får 7-siffrig numerisk del med siffran 4 före de klassificerande sex siffrorna.

3.2	Verk	verk
		litterärt verk
		titel
		huvudtitel
		undertitel
		korttitel
		alternativtitel
		parallelltitel
		rubrik
		kapitel
		avsnitt
		litteraturförteckning
		bidrag
		notis
		referat
		bibliografisk referens
		texthänvisning
		bibliografiskt element
3.3	Dokument	manuskript
		förlaga
3.4	Publikation	publikation
		utgivning
		ettbandspublikation
		flerbandspublikation
		volym (2)
		nummer
		dubbelnummer
		monografisk publikation
		seriell publikation
		serie
		periodisk publikation
		tidning
		tidskrift
		förlagsserie
		flerårspublikation
		tillfällighetstidning
		periodisk skrift
		monografi
		monografiserie
		flerämnespublikation
		rapport
		publikationsord
		publikationstitel

-
- 3.5 Upplaga, utgåva, tryckning**
- utgåva, upplaga (2)
 - originalutgåva, originalupplaga
 - parallellutgåva
 - språkversion
 - lösbladsutgåva
 - miniatyruutgåva
 - faksimilutgåva
 - arkivutgåva
 - bibliofilutgåva
 - interfolierad utgåva
 - punktskriftsutgåva
 - mikrotryckutgåva
 - talbok
 - tryckning
 - upplaga (1)
 - pliktexemplar
- 3.6 Volym, bok, omfång**
- volym (1), band
 - bok
 - pärmbok
 - häftbok
 - pocketbok
 - häfte (1)
 - broschyr
 - folder
 - kapsel
 - omslag
 - bokpärm
 - skyddsomslag
 - inlaga
 - formering
 - omfång
 - titelblad
 - titelsida, titelrecto
 - titelverso
 - titelbladsättning
 - tryckortssida
 - höjdformat
 - breddformat, tvärformat
 - format
 - ytterformat
 - innerformat
 - formatbeteckning
 - skrymme
- 3.7 Bibliografiska referenser**
- bibliografisk referens
 - texthänvisning
 - bibliografiskt element
 - dokumentnamn
 - dokumentbeteckning
 - nyckeltitel
 - upphovsmannauppgift
 - utgivaruppgifter
 - copyrightuppgift
 - förlagsort
 - tryckort (1)
 - tryckort (2)

tryckningsuppgift
tryckår
utgivningsår
utgåveuppgift, upplageuppgift
utgåvebeteckning, upplagebeteckning
värdpublikation
serieuppgift
mediebeteckning
identifikationsuppgift
standardnummeruppgift
ISBN
ISSN

4 Termer och definitioner i alfabetisk ordning

Siffrorna inom parentes hänvisar till motsvarande avsnitt i den systematiska översikten.

alternativtitel – *alternative title* (3.2)

del av *huvudtitel*, vanligen inledd med ordet eller

arkivutgåva – *archive edition* (3.5)

utgåva för arkivering, vanligen på arkivbeständigt papper

avsnitt – *section* (3.2)

text i dokument som kan ges egen beteckning eller rubrik

band

Se *volym (1)*.

bibliofilutgåva – *collector's edition* (3.5)

utgåva för boksamlare

bibliografiskt element – *bibliographic element* (3.7)

ord, fras eller alfanumerisk beteckning som utgör en klart avgränsad mängd bibliografisk information

bibliografisk referens – *bibliographic reference* (3.7)

uppsättning *bibliografiska element* som beskriver ett dokument eller en del därav tillräckligt detaljerat för att möjliggöra entydig identifiering

bidrag – *contribution* (3.2)

verk med egen *författare* eller *titel* ingående i eller avsett att ingå i *publikation*

blindskriftsutgåva

Se *punktskriftsutgåva*.

bok – *book* (3.6)

volym (1) med blad sammanfogade utmed en kant (= rygg)

Anm.: Enligt SS 62 15 09 skall en bok omfatta minst 16 sidor för att kunna åsättas ISBN. Internationell statistik för bokutgivning tillämpar regeln att en bok skall innehålla minst 48 sidor. Se vidare *broschyr*, *häftbok* och *pärmbok*.

bokblock

Se *inlaga*.

bokpärm – *book cover* (3.6)

ytterhölje för en *boks inlaga* (bokblock), fast förenat med denna och bestående av rygg samt styv frampärm och bakpärm.

Jfr *omslag*.

breddformat, tvärformat – *landscape size* (4.6)

volym (1) med textriktningen övervägande parallell med långsidorna

Jfr *höjdformat*.

broschyr – *booklet* (3.6)

häftad skrift med högst 48 sidor

bunden bok

Se *pärmbok*.

copyrightuppgift, rättighetsuppgift – *copyright item* (3.7)

uppgift om den eller dem som har *upphovsrätt* till ett *verk* eller del därav

dokumentbeteckning – *document designation, document number* (3.7)

nummer eller annan beteckning som utgivaren tilldelat ett dokument, t ex för att ange dess plats i en följd

dokumentnamn – *document name* (3.7)

benämning som anger ett dokument's typ och ändamål, t ex *rapport*

Jfr *publikationsord*.

Anm: Ej att förväxla med *titel* på dokument.

dubbelnummer – *double issue*

två sammanslagna *nummer*

Dubbelnummer betecknas t ex 8–9.

ettbandspublikation – *single volume publication* (3.4)

publikation omfattande en *volym (1)*

faksimilutgåva – *facsimile reprint* (3.5)

utgåva som, eventuellt frånsett storlek, papperskvalitet o dyl, exakt avbildar ett av exemplaren i en tidigare utgåva

flerbandspublikation – *multivolume publication* (3.4)

publikation omfattande flera *volym (1)*

flerårspublikation (3.4)

periodisk *publikation* som utkommer med längre mellanrum än ett år

flerämnespublikation – *polygraph* (3.4)

publikation som behandlar flera ämnesområden

folder, vikblad – *folder, leaflet* (3.6)

volym (1) i form av ett blad som falsats (vikts) en eller flera gånger

format – *size (ej: format)* (3.6)

storlek uttryckt i mått för höjd gånger bredd eller med *formatbeteckning*

formatbeteckning – *size designation* (3.6)

beteckning enligt svensk standard för format på papper eller annan produkt

Exempel på formatbeteckningar enligt SIS 01 47 11: A4, E5, G2.

formering – *square* (3.6)

utanför *inlagan* (bokblocket) utskjutande del av bokomslag eller *bokpärm*

författare – *author* (3.1)

upphovsman till innehållet i *litterärt verk*

förlag – *publisher, publishing company, publishing house* (3.1)

utgivare med ekonomiskt ansvar för utgivande av *publikation*

förlaga – *original* (3.3)

förebild eller underlag för återgivning, t ex dokument som skall mångfaldigas (kopieras)

förlagsort, även **utgivningsort** – *place of publication* (3.7)

den ort där *förlaget* har sitt hemvist

förlagsserie – *publisher's series* (3.4)

serie som utges av ett och samma *förlag*

huvudtitel – *title proper, main title*

benämning på *publikation* innefattande eventuell *alternativtitel* men ej eventuell undertitel

Jfr *parallelltitel*.

häftad bok

Se *häftbok*.

häftbok, även **häftad bok** – *soft-cover (edition)* (3.6)

bok bestående av *inlaga* och ett *omslag* av papper eller annat böjligt material direkt fäst vid *inlagans* rygg

Jfr *pärmbok*.

häfte (1) – *brochure, pamphlet* (3.6)

rygghäftad eller sidhäftad *volym (1)* utan särskilt omslag eller med omslag häftat tillsammans med *inlagan*.

Jfr *häftbok*.

häfte (2)

Se *nummer*.

höjdformat – *portrait size* (3.6)

format för *volym (1)* med textriktningen övervägande parallell med kortsidorna

Jfr *breddformat*.

identifikationsuppgift – *identification item*

internationellt standardnummer för böcker (ISBN), internationellt standardnummer för seriella publikationer (ISSN) eller annan unik beteckning för publikation

Jfr *standardnummeruppgift*.

innerformat (3.6)

format för inlaga i bok eller annan volym (1)

inlaga, bokblock (3.6)

de sammanfogade arken innanför en *boks omslag*

interfolierad utgåva – *interleaved edition* (3.5)

utgåva med mellan trycksidorna insatta blad för t ex anteckningar

internationellt standardnummer för böcker, ISBN – *international standard book number* (3.7)

nummer som internationellt identifierar varje särskild *utgåva* av *bok*

Anm: Enligt SS 62 15 09 skall en bok omfatta minst 16 sidor för att kunna äsättas ISBN.

internationellt standardnummer för seriella publikationer, ISSN – *international standard serial number* (3.7)

nummer som internationellt identifierar *nyckeltitel*

ISBN

Se *internationellt standardnummer för böcker*.

ISDS – *ISDS (International Serials Data System)*

system för samarbete mellan nationella ISDS-centraler i syfte att skapa och utveckla databaser innehållande data för identifiering av seriella publikationer

ISDS är organiserat inom ramen för UNESCO/UNISIST.

ISSN

Se *internationellt standardnummer för seriella publikationer*.

kapitel – *chapter* (3.2)

avsnitt av första rang

kapsel – *filing box* (3.6)

omslutande förvaringsmedel, vanligen med rygg, för en eller flera *volym* (1) eller andra enheter

korttitel – *short-title* (3.2)

förkortad *huvudtitel*

litteraturförteckning – *reference list* (3.2)

förteckning över dokument, vanligen med fullständiga *bibliografiska referenser*

litterärt verk – *textual work* (3.2)

verk i skriftlig eller intalad form; kan vara fack- eller skönlitterärt

lösbladsutgåva – *loose-leaf edition* (3.5)

utgåva i form av lösa blad eller *häften*, ofta med fästhål för förvaring i samlingspärm e d

manuskript, manus – manuscript (3.3)

dokument som utgör underlag för renskrivning eller sättning

mediebeteckning – medium designator (3.7)

ord eller förkortning som anger ett dokument fysiska utförande

Termen används normalt för icke tryckta dokument, t ex när det gäller mikromedium.

mikromedium – micro-medium

Anm. Mikrografiska termer och definitioner såsom mikrofilm, mikrofilmutgåva, mikroform, mikrofilmkort och mikromedia behandlas av särskild utredning. I avvaktan på resultatet ingår mikrografiska termer ej i standarden.

mikrotryckutgåva – micro-print edition (3.5)

utgåva med text avsedd att läsas med förstoringsglas

miniatyirutgåva – miniature edition (3.5)

utgåva med liten teckengrad och i litet *format*

monografi – monograph (3.4)

publikation som behandlar enbart ett ämne

monografisk publikation (hellre än: monografi) – monograph (3.4)

publikation som efter slutförd utgivning är avsedd att utgöra ett avslutat helt

Jfr *monografi*.

monografiserie – monograph series (3.4)

serie bestående av *monografier*

notis – item (3.2)

kort *artikel*, med eller utan *rubrik*

nummer, häfte – issue (3.4)

distributionsenhet av *tidning*, *tidskrift* eller annan *periodisk publikation*

Jfr *dubbelnummer*.

nyckeltitel – key-title (3.7)

enligt *ISDS* regler registrerad entydig *titel* på *periodisk* eller annan *seriell publikation*

omfång – number of pages (3.6)

totala antalet sidor i en *volym (1)* inklusive eventuellt annex och fasta bilagor

omslag – book cover, case (3.6)

böjligt hölje för *häfte (1)* eller *häftbok* respektive styvt hölje (*bokpärm*) för *pärmbok*

originalupplaga

Se *originalutgåva*.

originalutgåva, originalupplaga – original edition (3.5)

första *utgåva* av ett verk

pagina – page number

sidnummer

parallellutgåva – parallel edition (3.5)

en av två eller flera innehållsmässigt identiska *utgåvor* som utkommer samtidigt på skilda *förlag* eller hänför sig till olika *serier*